

Huvudman

Katrineholms kommun
kommunen@katrineholm.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Järvenskolan City i Katrineholms kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 13 mars 2023

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2023 genomfört en tillsyn av Järvenskolan City i Katrineholms kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd samt frånvaro.

Skolinspektionen har den 13 mars 2023 beslutat att förelägga Katrineholms kommun att senast den 16 juni 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning och lärande, särskilt stöd samt frånvaro.

Katrineholms kommun har den 16 juni och den 8 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Katrineholms kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Motivering av beslutet

Undervisning och lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att samtliga elever på skolenheten ges särskilt stöd i form av anpassad studiegång, att eleverna har åtgärdsprogram där den särskilda stödåtgärden framgår samt att beslut om anpassad studiegång fattats av rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att undervisningen i grundskolan ska omfatta ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk och teknik (10 kap. 4 § skollagen).

Av skollagen framgår även att undervisningen minst ska omfatta den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under högstadiet, om inte avvikelser är beslutade genom beslut om anpassad studiegång (3 kap. 12 § skollagen).

Vidare framgår av skollagen att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden *timplan*. (10 kap. 5 § skollagen)

Av timplanen för grundskolan framgår hur undervisningstiden i ämnena ska fördelas på låg-, mellan- och högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3 - 4 §§ skolförordningen samt bilaga 1 skolförordningen)

Av bilaga 1 till skolförordningen framgår den garanterade undervisningstiden för respektive ämne under högstadiet. I högstadiet är den garanterade undervisningstiden 2 548 timmar.

I förarbeten anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadiindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor. (Prop. 2016/17:143, s. 17 och 19)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Av förarbetena till ovanstående bestämmelser framgår rörande anpassad studiegång bland annat följande. Beslutet om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen (prop. 2009/10:165 s. 293). Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp som de behöver (Lgr 22, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har startat utredningar av elevernas behov av särskilt stöd för de elever som vid tillsynstillfället saknade åtgärdsprogram. Av redovisningen framgår även att samtliga åtgärdsprogram på skolenheten föregås av en utredning av särskilt stöd. Det framgår även att samråd har skett med elevhälsan när utredningarna har genomförts.

Vidare framgår att för varje utredning om särskilt stöd som avslutats före den 9 juni 2023 har rektorn fattat beslut om att utarbeta åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen som utarbetats mellan den 13 mars 2023 och den 9 juni 2023 framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för

uppföljningen respektive utvärdering. Det framgår även att samtliga åtgärdsprogram har följts upp och utvärderats.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Vidare framgår av skollagen att vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller i stället för första-tredje styckena att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §. (3 kap. 9 § skollagen)

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn den 17 mars och den 28 mars 2023 har informerat lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav på att elevens vårdnadshavare ska informeras samma dag vid ogiltig frånvaro, samt om skollagens krav på utredningsskyldighet vid upprepad eller längre frånvaro.

Av redovisningen framgår vidare att rektorn tillsammans med lärare och annan personal har uppmärksammat vilka av skolans elever som har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om den är giltig eller ogiltig. Av en förteckning som huvudmannen inkommit med i samband med redovisningen framgår att för varje uppmärksammad elev med upprepad eller längre frånvaro har rektorn sett till att det startas en utredning om orsakerna till frånvaron (och vid behov även en utredning om särskilt stöd). Vidare framgår att dessa utredningar genomförs i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Av redovisningen framgår även att för de elever som har en upprepad eller längre frånvaro har åtgärder vidtagits som bedöms nödvändiga för att eleverna ska öka sin närvaro och fullgöra sin skolgång. Åtgärderna har sin utgångspunkt i den utredning om frånvaro som genomförts.

Avslutningsvis framgår att fjorton utredningar av elevers frånvaro har rapporterats till huvudmannen under perioden den 14 februari till och med den 9 juni 2023.

Rättslig reglering

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt och rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning. Hemkommunen ska se till att skolpliktiga barn som inte går i dess förskoleklass, grundskola eller grundsärskola på något annat sätt får föreskriven utbildning. (7 kap. 2 och 3 §§ skollagen)

Enligt skollagen ska en elev i grundskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. (7 kap. 17 § skollagen)

Om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att om en elev har upprepade eller längre frånvaro från verksamheten ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte anses obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens grundskola fullgör sin skolgång. (7 kap. 22 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

2023-08-17

X Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Åhman Lundberg

X Malin Lindberg

Föredragande

Signerat av: Malin Lindberg